

U Medulinu svečano otkrivena bista Tonke Lorencin

Kategorija: ISTRAAŽURIRANO: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30

Objavljeno: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30

U medulinu je, u parku uz spomenik palim borcima, svečano otkrivena bista Tonke Lorencin.

Bista Medulinke koja je kao pripadnica Saveza komunističke omladine Jugoslavije ubijena u nacističkom zatvoru u Puli 1944. godine postavljena je u suradnji Općine Medulin i Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Pule – Podružnica Općine Medulin.

Svečanom su otkrivanju prisustvovali načelnik Općine Medulin Goran Buić, članovi obitelji Tonke Lorencin, mještani Medulina i općine, članovi UABA Grada Pule i Podružnice Općine Medulin, predstavnici ustanova, mjesnih odbora i Općinskoga vijeća Općine Medulin te stručne službe Općine Medulin.

Prvi se prisutnima obratio Ratko Lorencin, predsjednik općinske podružnice Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Pule. U svome se govoru zahvalio Općini Medulin na inicijativi i realizaciji projekta, spomenuvši se, upravo u ovome danu – 29. travnja 1945. – Dana oslobođenja Medulina i svih mještana koji su sudjelovali u pokretu otpora i borbi za slobodu tijekom II. Svjetskog rata, a posebno onih koji su za slobodu i obranu svoje grude dali svoje živote.

Tonka je jedna od njih, a njena je sudbina ukratko opisana u knjizi „Spomenici govore“, autora Abrama Maružina i Mihe Rojnića. Ona naime, dodao je Lorencin, niti pod najvećim pritiskom i mučenjem Gestapa, za 6 mjeseci koje je provela u zatvoru u Puli, nije odala nijedno ime, te zahvaljujući upravo njoj, nitko od Medulinaca nakon njenoga uhićenja nije odveden iz Medulina. Nakon boravka u zatvoru u Puli Tonki se izgubio svaki trag, te se unatoč neumornim, dugogodišnjim nastojanjima brata Josipa, koji je radio u državnim sigurnosnim službama, sudbina Tonke Lorencin nikada nije saznala. Na koncu je Lorencin istaknuo da će ovo mjesto i spomen poprsje, biti za sve Medulince i buduće naraštaje, mjesto na kojemu toj medulinskoj heroini mogu odati počast i izraziti poštovanje koje zaslužuje, zauvijek.

Tonkina sestrična Anica Ramić podijelila je s prisutnima emotivno sjećanje na posljednji susret s Tonkom. Upravo je ona kao dijete, 1944. godine posljednja vidjela Tonku u pulskom zatvoru. Prisjetila se toga dana, kada je s majkom Katom otisla u Pulu u posjet svome ocu Marku, koji je kao i Tonka, te stric Miho, Tonkin otac, također bio zarobljen. Oca nisu uspjeli vidjeti, a kada su upitale mogu li posjetiti sestričnu Tonku, stražari su dozvolili, no mogla ju je vidjeti samo Anica. Riječi „ne plači tić moj, ja ču vreda doći doma“, posljednje su koje je Tonka uputila tada petogodišnjoj Anici.

Kroz nekoliko dana, iz zatvora su u Medulin poslali veliki bijeli kofer, sa stvarima koje su pripadale Tonki, uz napisanu poruku da Tonka više nije kod njih. I sudbina dvojice braće koji su nesobično pomagali antifašistički pokret, Tonkina i Aničina oca, nesretne su poput Tonkine. Kraj rata ni oni nisu doživjeli, pogubljeni u proljeće 1945., u njemačkim logorima daleko od svoga Medulina. Nakon iznimno dirljivog govora, gospođa Ramić zahvalila se svima koji su omogućili da se Tonka nakon toliko godina vrati u rodni Medulin, kao i svima koji su je ovom prilikom dočekali. Dodala je na koncu kako iako je Tonkina smrt neistražena, dokle god postoje oni koji je se sjećaju, koji s ponosom i ljubavlju izgovaraju njeni ime, ona je ipak tu.

Posljednji se okupljenima obratio načelnik Općine Medulin Goran Buić, nadovezujući se na riječi Ratka Lorencina i Anice Ramić. Istaknuo je kako je osobno iznimno ponosan što je mogao sudjelovati u tomu da se zatvori ovaj krug i Tonka Lorencin napokon vrati kući. Izrazio je veliko

U Medulinu svečano otkrivena bista Tonke Lorencin

Kategorija: ISTRAAŽURIRANO: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30

Objavljeno: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30

---

zadovoljstvo i čast, što on sam osobno, te u ime Općine Medulin i svih mještana, može u ovoj prilici odati počast i izraziti poštovanje medulinskoj heroini, kako ju je i Ratko Lorencin prethodno nazvao.

Načelnik Buić izrazio je svoju zahvalnost Tonki Lorencin, koja je prije 72 godine, s tada nepunih 22 godine života, učinila najveću moguću gestu ljubavi prema svome mjestu, ljudima i jeziku. Dajući svoj život za ideju slobode i pravde, svima je nama, dodao je Buić, omogućila da živimo i uživamo u tom jedinstvenom i najvećem mogućem daru – slobodi.

Potom su Anica Ramić, Ratko Lorencin i načelnik Goran Buić svečano otkrili bistu Tonke Lorencin, koju je u originalu izradio akademski kipar Mate Čvrljak, autor mnogih djela spomeničke plastike poput spomenika Matiji Vlačiću Ilicu u Labinu, spomenika borcima NOB-a i žrtvama rata u Buzetu, spomenika Giuseppeu Del Tonu u Vodnjanu, Jamesu Joyceu u Puli, kao i spomenika dr. Ivanu Zucconu (Cukonu) u Medulinu. Bista Tonke Lorencin postavljena u njenom rodnom Medulinu, izlivena je u Ljevaonici Ujević u Zagrebu.

Događaj je vodila Jelena Vitasović, a izvedbama „Pjesme slobodi“ Ivana Matetića Ronjgova, narodne „Draga nam je zemlja“ te u spomen i poseban pozdrav samoj Tonki Lorencin „Bella ciao“, oplemenile su ga članice Zbora Praksa iz Pule, pod vodstvom maestre Edne Jurcan. Predstavnici UABA Podružnica Općine Medulin i načelnik Buić, u završnici su položili cvijeće i zapalili svijeće, kako uz bistu Tonke Lorencin, tako i uz spomenik antifašistima i palim borcima koji se nalazi u neposrednoj blizini, izvestili su iz Medulina. (iPress)

U Medulinu svečano otkrivena bista Tonke Lorencin

Kategorija: ISTRAA
Žurirano: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30

Objavljeno: Nedjelja, 02 Svibanj 2021 13:30
